

Chương 6: Thao tác dữ liệu với ngôn ngữ SQL

**Tham khảo tài liệu [A]:
Chapter 5: SQL: Data Manipulation**

Nội dung chương 6:

- Mục đích và tầm quan trọng của SQL
- Truy xuất DL từ CSDL với lệnh SELECT và:
 - Các điều kiện tại mệnh đề WHERE
 - Sắp xếp kết quả nhờ ORDER BY
 - Các hàm thống kê
 - Gom nhóm DL nhờ GROUP BY và HAVING
 - Các truy vấn con (Subqueries)

Nội dung chương 6: (tt)

- Kết các bảng với nhau
- Thực hiện các phép toán trên tập hợp (UNION, INTERSECT, EXCEPT).
- Cập nhật DL dùng INSERT, UPDATE, và DELETE.

Mục tiêu của ngôn ngữ SQL

- Cơ sở dữ liệu - Ngôn ngữ thao tác dữ liệu
- Ngôn ngữ của CSDL dùng để:
 - Tạo CSDL và cấu trúc của các quan hệ
 - Thực hiện thao tác chèn, sửa, xóa dữ liệu của các quan hệ
 - Thực hiện các truy vấn dữ liệu
 - Ngôn ngữ của CSDL phải mạnh và dễ học
 - Ngôn ngữ của CSDL phải có tính cơ động (khả chuyển)

Mục tiêu của ngôn ngữ SQL

- Ngôn ngữ SQL có 2 phần chính:
 - Ngôn ngữ DDL cho việc định nghĩa cấu trúc CSDL
 - Ngôn ngữ DML cho việc truy xuất và cập nhật dữ liệu
- Ngôn ngữ SQL có định dạng mềm dẻo
- Ngôn ngữ SQL thuộc loại ngôn ngữ phi thủ tục (chỉ cần miêu tả CÁI GÌ chúng ta muốn)

Mục tiêu của ngôn ngữ SQL

- Ngôn ngữ SQL dùng tiếng Anh chuẩn, ví dụ:

CREATE TABLE Staff(staffNo VARCHAR(5),

 IName VARCHAR(15),

 salary DECIMAL(7,2));

INSERT INTO Staff VALUES ('SG16', 'Brown', 8300);

SELECT staffNo, IName, salary

FROM Staff

WHERE salary > 10000;

Mục tiêu của ngôn ngữ SQL

- Ngôn ngữ SQL có thể dùng cho các loại người sử dụng khác nhau như người quản trị CSDL, người phát triển ứng dụng, và các loại người dùng khác
- Hiện nay, ngôn ngữ SQL đã đăng ký chuẩn ISO nên có tính chuẩn mực cao và trở thành một ngôn ngữ chính thống cho CSDL quan hệ.

Lịch sử ngôn ngữ SQL

- Vào 1974, D. Chamberlin (IBM San Jose Laboratory) định nghĩa ngôn ngữ 'Structured English Query Language' (SEQUEL).
- Vào 1976 bảng nâng cấp là SEQUEL/2, nhưng đổi tên thành SQL cho hợp lệ (theo luật lúc đó)
- Nhiều người còn phát âm là 'see-quel', mặc dù cách phát âm chính thức là 'S-Q-L'.
- Vào 1992, ra đời phiên bản ISO standard tên là SQL2 hay SQL/92.
- Vào 1999, SQL3 ra đời, có hỗ trợ quản trị dữ liệu hướng đối tượng

Viết lệnh SQL

- SQL gồm các từ khóa và các từ do user định nghĩa
 - Từ khóa (Reserved words) là các từ qui định sẵn của ngôn ngữ SQL
 - Từ do user định nghĩa (User-defined words) như tên quan hệ, tên cột, tên view, ...

Viết lệnh SQL

- Hầu hết các từ trong câu lệnh SQL không phân biệt chữ thường/chữ HOA, trừ một số hằng ký tự
- Để dễ đọc, nên viết câu lệnh SQL theo cách có canh lề và xuống dòng hợp lý:
 - Mỗi mệnh đề nên viết một dòng
 - Dòng thẳng hàng lề trái các mệnh đề khi xuống dòng
 - Nếu một mệnh đề có nhiều phần thì mỗi phần nên viết trên một dòng

Viết lệnh SQL

- Nên dùng qui ước BNF:

- Từ khóa viết HOA
- Từ do user định nghĩa viết thường
- Dấu | chỉ sự cho phép lựa chọn
- Dấu ngoặc nhọn { } chỉ thành phần bắt buộc
- Dấu ngoặc vuông [] chỉ thành phần không bắt buộc
- Dấu ba chấm ... chỉ sự lặp lại (0 hay nhiều lần).

Các giá trị hằng

- Các giá trị hằng không phải là số phải nằm trong dấu nháy đơn (vd. ‘London’).
- Các giá trị hằng là số không nằm trong dấu nháy nào cả (vd. 650.00).

Câu lệnh SELECT

```
SELECT [DISTINCT | ALL]
  {* | [BiểuThứcCột [AS TênMới]] [...] }
FROM           TênBảng [BíDanh] [, ...]
[WHERE ĐiềuKiện]
[GROUP BY     DanhSáchCột]
                [HAVING     ĐiềuKiệnChoNhóm]
[ORDER BY     DanhSáchCột]
```


Câu lệnh SELECT

FROM

WHERE

GROUP BY

HAVING

SELECT

ORDER BY

Các bảng được dùng

Điều kiện lọc các hàng dữ liệu

Tạo nhóm các hàng có giá trị
giống nhau ở 1 hay nhiều cột

Điều kiện lọc để lấy 1 số nhóm

Các cột muốn có trong kết quả

Sắp thứ tự các hàng trong kết
quả

CÁC THÀNH PHẦN CỦA MỘT CÂU TRUY VẤN SQL

Câu truy vấn SQL

Trích xuất dữ liệu theo yêu cầu từ các bảng dữ liệu hiện có

SELECT

<attribute list>

FROM

<table list>

WHERE <condition>

Quy trình xây dựng câu truy vấn

Xác định các thông tin cần thiết

Xác định (các) quan hệ chứa các thông tin đó

Xác định (các) điều kiện

Xác định (các) thông tin trả về

PHÉP TOÁN TRÊN MỘT QUAN HỆ

PHÉP CHỌN

Định nghĩa

Chọn từ quan hệ R các bộ dữ liệu thỏa mãn điều kiện C

```
SELECT *  
FROM R  
WHERE C
```

Ví dụ

Liệt kê nhân viên trong đơn vị số 1

```
SELECT * FROM EMPLOYEE WHERE DNUM = 1
```


Điều kiện chọn

- Điều kiện chọn là một biểu thức lôgic kết hợp các phép so sánh bởi các phép nối lôgic AND, OR, và NOT

Ví dụ

- Liệt kê nhân viên làm việc trong đơn vị số 1 và có mức lương trên \$85,000/năm

```
SELECT * FROM EMPLOYEE
```

```
WHERE DNUM = 1 AND ESALARY > 85000
```


PHÉP CHIẾU

Định nghĩa

Chia quan hệ R thành hai phần:

- Phần được chọn chứa các thuộc tính chiếu L
- Phần không được chọn chứa các thuộc tính còn lại

**SELECT L
FROM R**

Ví dụ

Liệt kê tên và mức lương cơ bản của tất cả nhân viên trong công ty

**SELECT Ename, Esalary
FROM EMPLOYEE**

PHÉP CHIẾU

Thuộc tính chiếu

- Phép chiếu được áp dụng lên các thuộc tính và các biểu thức tính toán dựa trên các thuộc tính đó

Ví dụ

- Liệt kê tên và lương thực lãnh của nhân viên, biết lương thực lãnh bằng hai lần mức lương cơ bản

`SELECT Ename, 2*ESalary`

`FROM EMPLOYEE`

PHÉP SẮP XẾP

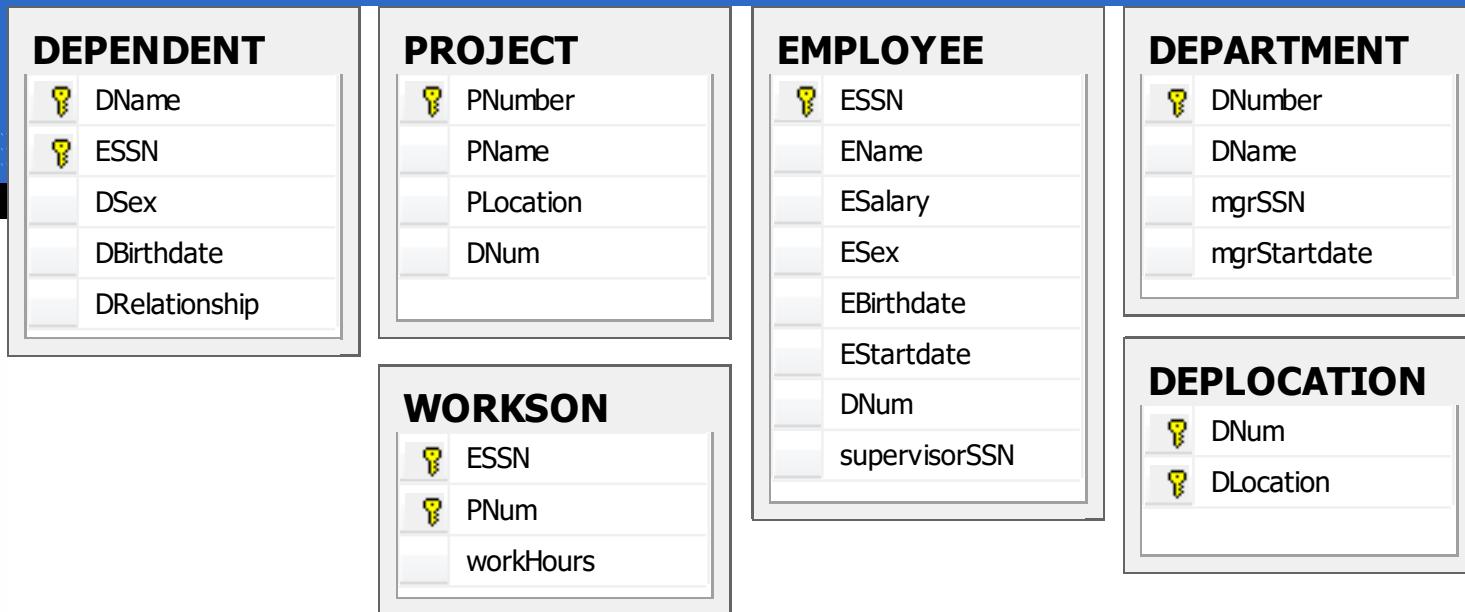
Định nghĩa

- Sắp xếp các bộ trong quan hệ R theo trật tự tăng (giảm) đối với một (số) thuộc tính
- Sử dụng mệnh đề ORDER BY

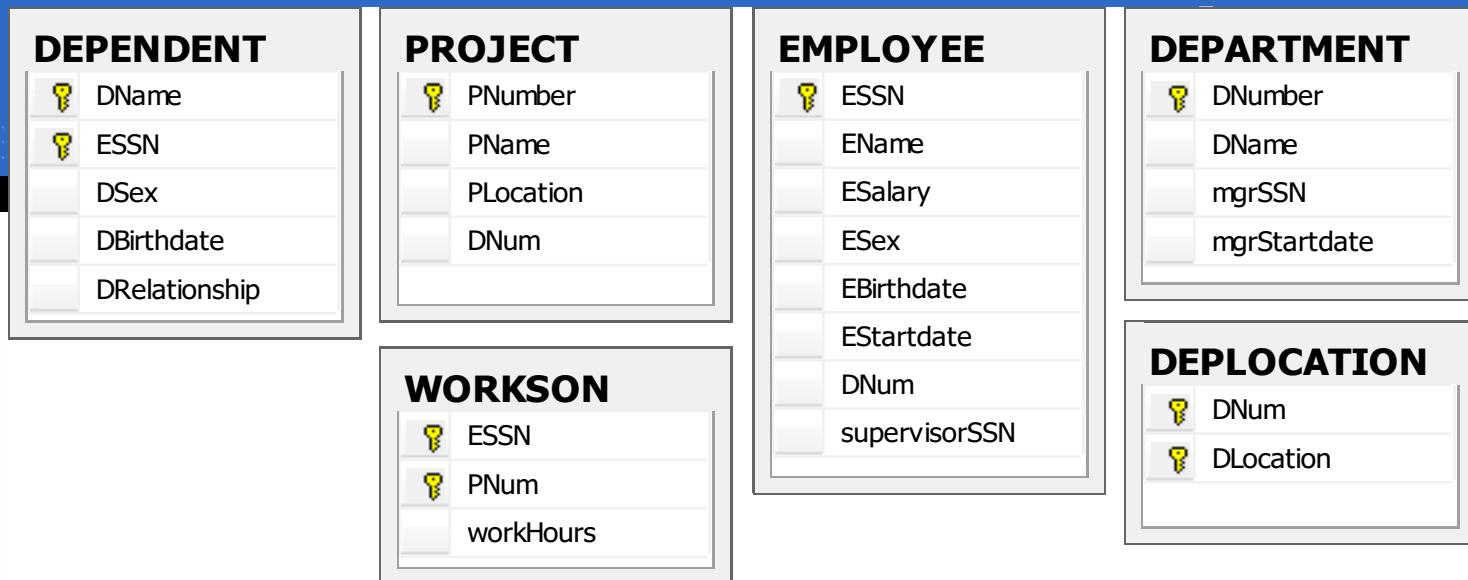
Ví dụ

- Liệt kê các nhân viên trong phòng số 1 theo thứ tự giảm dần của lương

```
SELECT      *
FROM        EMPLOYEE
WHERE       dNum = 5
ORDER BY    ESalary DESC
```


1. Liệt kê thông tin tất cả nhân viên nữ trong công ty
2. Hiển thị họ tên và giới tính của các nhân viên
3. Liệt kê tên và lương của các nhân viên nữ có mức lương trên 30.000
4. Liệt kê tên, mã đơn vị và mức lương của các nhân viên nữ ở đơn vị số 1 có mức lương trên 30.000 hoặc ở đơn vị khác và có mức lương dưới 45.000

5. Liệt kê danh sách các nhân viên không có người quản lý.
6. Liệt kê danh sách các thân nhân của nhân viên có mã nhân viên là 'N01', thông tin gồm: Mã nhân viên, Tên thân nhân, Mối quan hệ.
7. Liệt kê mã nhân viên làm việc cho dự án có mã: DA01, DA02, DA03
8. Liệt kê số giờ làm việc của các nhân viên, sắp xếp số giờ làm việc tăng dần.
9. Cho biết những nhân viên nào đã từng tham gia làm việc cho ít nhất một dự án (Mã nhân viên)

Các ví dụ xem thêm về câu truy vấn

Sinh viên tham khảo lược đồ dữ liệu cuối tài liệu và tìm hiểu kỹ hơn câu truy vấn qua các ví dụ sau:

Ví dụ 1

Lập danh sách tất cả các nhân viên:

```
SELECT staffNo, fName, lName, address,  
       position, sex, DOB, salary, branchNo  
FROM Staff;
```

- Có thể dùng dấu * để miêu tả “lấy tất cả các cột:

```
SELECT *  
FROM Staff;
```


Ví dụ 6.1: lấy tất cả các cột, tất cả các hàng

Table 5.1 Result table for Example 5.1.

staffNo	fName	IName	position	sex	DOB	salary	branchNo
SL21	John	White	Manager	M	1-Oct-45	30000.00	B005
SG37	Ann	Beech	Assistant	F	10-Nov-60	12000.00	B003
SG14	David	Ford	Supervisor	M	24-Mar-58	18000.00	B003
SA9	Mary	Howe	Assistant	F	19-Feb-70	9000.00	B007
SG5	Susan	Brand	Manager	F	3-Jun-40	24000.00	B003
SL41	Julie	Lee	Assistant	F	13-Jun-65	9000.00	B005

Ví dụ 6.2: Lấy 1 số cột

**SELECT staffNo, fName, lName, salary
FROM Staff;**

Table 5.2 Result table for Example 5.2.

staffNo	fName	lName	salary
SL21	John	White	30000.00
SG37	Ann	Beech	12000.00
SG14	David	Ford	18000.00
SA9	Mary	Howe	9000.00
SG5	Susan	Brand	24000.00
SL41	Julie	Lee	9000.00

Ví dụ 6.3 Không sử dụng DISTINCT

```
SELECT propertyNo  
FROM Viewing;
```

propertyNo
PA14
PG4
PG4
PA14
PG36

Ví dụ 6.3 Có sử dụng DISTINCT

- Dùng DISTINCT để loại bỏ dữ liệu lặp:

```
SELECT DISTINCT propertyNo  
FROM Viewing;
```

propertyNo
PA14
PG4
PG36

Ví dụ 6.4 Dùng các field tính toán

**SELECT staffNo, fName, lName, salary/12
FROM Staff;**

Table 5.4 Result table for Example 5.4.

staffNo	fName	lName	col4
SL21	John	White	2500.00
SG37	Ann	Beech	1000.00
SG14	David	Ford	1500.00
SA9	Mary	Howe	750.00
SG5	Susan	Brand	2000.00
SL41	Julie	Lee	750.00

Ví dụ 6.4 Dùng các field tính toán

- Dùng AS TênFieldMới:

```
SELECT staffNo, fName, lName, salary/12  
      AS monthlySalary  
FROM Staff;
```


Ví dụ 6.5

```
SELECT staffNo, fName, lName, position,  
salary  
FROM Staff  
WHERE salary > 10000;
```

Table 5.5 Result table for Example 5.5.

staffNo	fName	lName	position	salary
SL21	John	White	Manager	30000.00
SG37	Ann	Beech	Assistant	12000.00
SG14	David	Ford	Supervisor	18000.00
SG5	Susan	Brand	Manager	24000.00

Ví dụ 6.6

```
SELECT *  
FROM Branch  
WHERE city = 'London' OR city = 'Glasgow';
```

Table 5.6 Result table for Example 5.6.

branchNo	street	city	postcode
B005	22 Deer Rd	London	SW1 4EH
B003	163 Main St	Glasgow	G11 9QX
B002	56 Clover Dr	London	NW10 6EU

Ví dụ 6.7

```
SELECT staffNo, fName, lName, position,  
salary  
FROM Staff  
WHERE salary BETWEEN 20000 AND 30000;
```

Table 5.7 Result table for Example 5.7.

staffNo	fName	lName	position	salary
SL21	John	White	Manager	30000.00
SG5	Susan	Brand	Manager	24000.00

Ví dụ 6.7

- Thay thế BETWEEN

```
SELECT staffNo, fName, lName, position,  
salary  
FROM Staff  
WHERE salary>=20000 AND salary <= 30000;
```


Ví dụ 6.8 Toán tử IN

```
SELECT staffNo, fName, lName, position  
FROM Staff  
WHERE position IN ('Manager', 'Supervisor');
```

Table 5.8 Result table for Example 5.8.

staffNo	fName	lName	position
SL21	John	White	Manager
SG14	David	Ford	Supervisor
SG5	Susan	Brand	Manager

Ví dụ 6.8 Toán tử IN

▪Thay thế IN

```
SELECT staffNo, fName, lName, position  
FROM Staff  
WHERE position='Manager' OR  
      position='Supervisor';
```


Ví dụ 6.9 Toán tử LIKE

**SELECT clientNo, fName, lName, address, telNo
FROM PrivateOwner
WHERE address LIKE '%Glasgow%';**

Table 5.9 Result table for Example 5.9.

ownerNo	fName	lName	address	telNo
CO87	Carol	Farrel	6 Achray St, Glasgow G32 9DX	0141-357-7419
CO40	Tina	Murphy	63 Well St, Glasgow G42	0141-943-1728
CO93	Tony	Shaw	12 Park Pl, Glasgow G4 0QR	0141-225-7025

Ví dụ 6.9 Toán tử LIKE

- **SQL có 2 biểu tượng thay thế trong mẫu:**
 - %: chuỗi từ 0 đến nhiều ký tự
 - _ (gạch dưới): đại diện 1 ký tự

Ví dụ 6.10 dùng giá trị NULL

**Liệt kê thông tin việc xem tài sản PG4 nếu
khi xem nó khách hàng không cho ý kiến**

```
SELECT clientNo, viewDate  
FROM Viewing  
WHERE propertyNo = 'PG4' AND  
comment IS NULL;
```


Ví dụ 6.10 dùng giá trị NULL

Table 5.10 Result table for Example 5.10.

clientNo	viewDate
CR56	26-May-01

- Có thể dùng (**IS NOT NULL**) cho điều kiện ngược lại

Ví dụ 6.11 Sắp xếp dữ liệu của kết quả

```
SELECT staffNo, fName, lName, salary  
FROM Staff  
ORDER BY salary DESC;
```

Table 5.11 Result table for Example 5.11.

staffNo	fName	lName	salary
SL21	John	White	30000.00
SG5	Susan	Brand	24000.00
SG14	David	Ford	18000.00
SG37	Ann	Beech	12000.00
SA9	Mary	Howe	9000.00
SL41	Julie	Lee	9000.00

Ví dụ 6.12 Sắp xếp dl kết quả trên nhiều cột

```
SELECT propertyNo, type, rooms, rent  
FROM PropertyForRent  
ORDER BY type, rent DESC;
```

Table 5.12(b) Result table for Example 5.12 with two sort keys.

propertyNo	type	rooms	rent
PG16	Flat	4	450
PL94	Flat	4	400
PG36	Flat	3	375
PG4	Flat	3	350
PA14	House	6	650
PG21	House	5	600

Các hàm thống kê trong lệnh SELECT

- SQL chuẩn ISO có 5 hàm thống kê:
(dùng sau SELECT và HAVING)

COUNT đếm

SUM tính tổng

AVG tính trung bình cộng

MIN lấy giá trị nhỏ nhất

MAX lấy giá trị lớn nhất

Các hàm thống kê trong lệnh SELECT

- COUNT, MIN và MAX dùng cho cả các giá trị số và không phải số
- SUM và AVG chỉ dùng cho cả các giá trị số
- Trừu hàm COUNT(*), các hàm khác loại bỏ giá trị NULL trước rồi mới tính kết quả
- COUNT(*) đếm tất cả các hàng kể cả giá trị NULL và trùng lắp
- Muốn loại bỏ trùng lắp ta dùng DISTINCT

Các hàm thống kê trong lệnh SELECT

- Các hàm thống kê chỉ dùng sau SELECT và HAVING
- Nếu sau SELECT có dùng hàm thống kê thì thường phải có GROUP BY. Lệnh sau là sai:
`SELECT staffNo, COUNT(salary)
FROM Staff;`

Ví dụ 6.13 Dùng hàm COUNT(*)

```
SELECT COUNT(*) AS count  
FROM PropertyForRent  
WHERE rent > 350;
```

Table 5.13 Result table for Example 5.13.

count
5

Ví dụ 6.14 Dùng COUNT(DISTINCT)

Có bao nhiêu nhà khác nhau được xem trong tháng 5 năm 2001?

```
SELECT COUNT(DISTINCT propertyNo) AS count  
FROM Viewing  
WHERE date BETWEEN '1-May-01'  
AND '31-May-01';
```

Table 5.14 Result table for Example 5.14.

count
2

Ví dụ 6.15 Dùng COUNT và SUM

Tìm số lượng các giám đốc và tổng số lương của họ?

```
SELECT COUNT(staffNo) AS count,  
       SUM(salary) AS sum  
FROM Staff  
WHERE position = 'Manager';
```

Table 5.15 Result table for Example 5.15.

count	sum
2	54000.00

Ví dụ 6.16 Dùng MIN, MAX, AVG

```
SELECT MIN(salary) AS min,  
       MAX(salary) AS max,  
       AVG(salary) AS avg  
FROM Staff;
```

Table 5.16 Result table for Example 5.16.

min	max	avg
9000.00	30000.00	17000.00

Lệnh SELECT có GROUP BY

- Dùng mệnh đề GROUP BY để lấy các giá trị thống kê theo từng nhóm dl (1 nhóm là 1 số hàng)
- Nội dung sau SELECT và GROUP BY có liên quan mật thiết với nhau: mỗi thành phần sau SELECT phải là 1 giá trị đơn trên từng nhóm dl, sau SELECT có thể là:
- Tên các cột
 - Các hàm thống kê
 - Các hằng số
 - Biểu thức cấu thành từ các phần vừa kể trên

Lệnh SELECT có GROUP BY

- Tất cả các tên cột trong SELECT phải xuất hiện trong GROUP BY trừ khi tên cột chỉ dùng trong các hàm thống kê.
- Nếu WHERE được dùng với GROUP BY, WHERE được áp dụng trước, sau đó mới hình thành các group từ các hàng dl thỏa mãn điều kiện WHERE.
- Chuẩn ISO qui định 2 giá trị NULL là giống nhau để tiện sử dụng với GROUP BY.

Ví dụ 6.17 Dùng GROUP BY

Tìm số nhân viên ở mỗi chi nhánh và tổng số lương của họ?

```
SELECT      branchNo,  
            COUNT(staffNo) AS count,  
            SUM(salary) AS sum  
FROM Staff  
GROUP BY branchNo  
ORDER BY branchNo;
```


Ví dụ 6.17 Dùng GROUP BY

Table 5.17 Result table for Example 5.17.

branchNo	count	sum
B003	3	54000.00
B005	2	39000.00
B007	1	9000.00

Ví dụ 6.18 Dùng HAVING

Với mỗi chi nhánh có từ 2 nhân viên trở lên, Tìm số nhân viên ở mỗi chi nhánh đó và tổng số lương của họ?

```
SELECT branchNo,  
       COUNT(staffNo) AS count,  
       SUM(salary) AS sum  
FROM Staff  
GROUP BY branchNo  
HAVING COUNT(staffNo) > 1  
ORDER BY branchNo;
```

Ví dụ 6.18 Dùng HAVING

Table 5.18 Result table for Example 5.18.

branchNo	count	sum
B003	3	54000.00
B005	2	39000.00

Ví dụ 6.19 Dùng truy vấn con

Lập DS nhân viên tại chi nhánh ở '163 Main St'.

```
SELECT staffNo, fName, lName, position  
FROM Staff  
WHERE branchNo =  
    (SELECT branchNo  
     FROM Branch  
     WHERE street = '163 Main St');
```

Ví dụ 6.19 Dùng truy vấn con

Table 5.19 Result table for Example 5.19.

staffNo	fName	lName	position
SG37	Ann	Beech	Assistant
SG14	David	Ford	Supervisor
SG5	Susan	Brand	Manager

Ví dụ 6.20 Dùng truy vấn con và hàm thống kê

Lập DS NV có lương lớn hơn lương trung bình, và cho biết số lương vượt hơn của họ?

```
SELECT staffNo, fName, lName, position,  
       salary - (SELECT AVG(salary) FROM Staff) As SalDiff  
FROM Staff  
WHERE salary >  
      (SELECT AVG(salary)  
       FROM Staff);
```


Ví dụ 6.20 Dùng truy vấn con và hàm thống kê

Table 5.20 Result table for Example 5.20.

staffNo	fName	IName	position	salDiff
SL21	John	White	Manager	13000.00
SG14	David	Ford	Supervisor	1000.00
SG5	Susan	Brand	Manager	7000.00

Ví dụ 6.21 TRUY VĂN CON LỒNG NHAU, sử dụng IN

Lập DS tài sản được quản lý bởi nhân viên chi nhánh tại '163 Main St'.

```
SELECT propertyNo, street, city, postcode, type, rooms, rent  
FROM PropertyForRent  
WHERE staffNo IN  
(SELECT staffNo  
FROM Staff  
WHERE branchNo =  
(SELECT branchNo  
FROM Branch  
WHERE street = '163 Main St'));
```

Ví dụ 6.21 TRUY VĂN CON LỒNG NHAU, sử dụng IN

Table 5.21 Result table for Example 5.21.

propertyNo	street	city	postcode	type	rooms	rent
PG16	5 Novar Dr	Glasgow	G12 9AX	Flat	4	450
PG36	2 Manor Rd	Glasgow	G32 4QX	Flat	3	375
PG21	18 Dale Rd	Glasgow	G12	House	5	600

- ANY và ALL có thể dùng với truy vấn con để tạo ra một cột số
- Với ALL, điều kiện chỉ đúng khi nó thỏa với tất cả các giá trị của truy vấn con.
- Với ANY, điều kiện đúng khi nó thỏa với bất kỳ giá trị nào của truy vấn con.
- Nếu truy vấn con rỗng thì ALL trả về giá trị TRUE, ANY trả về giá trị FALSE.
- SOME có thể dùng thay cho ANY.

Ví dụ 6.22 Dùng ANY/SOME

Tìm các nhân viên mà lương của họ lớn hơn ít nhất lương của 1 người làm ở chi nhánh B003.

```
SELECT staffNo, fName, lName, position,  
       salary  
FROM Staff  
WHERE salary > SOME  
      (SELECT salary  
       FROM Staff  
      WHERE branchNo = 'B003');
```


Ví dụ 6.22 Dùng ANY/SOME

- Truy vấn con bên trong có kết quả là tập hợp {12000, 18000, 24000} và truy vấn bên ngoài chọn các nhân viên có lương lớn hơn bất kỳ giá trị nào trong 3 giá trị trên của tập hợp.

Table 5.22 Result table for Example 5.22.

staffNo	fName	IName	position	salary
SL21	John	White	Manager	30000.00
SG14	David	Ford	Supervisor	18000.00
SG5	Susan	Brand	Manager	24000.00

Ví dụ 6.23 Dùng ALL

Tìm các nhân viên mà lương của họ lớn hơn
lương của tất cả mọi nhân viên làm ở chi
nhánh B003.

```
SELECT staffNo, fName, lName, position,  
      salary  
FROM Staff  
WHERE salary > ALL  
      (SELECT salary  
       FROM Staff  
      WHERE branchNo = 'B003');
```

Ví dụ 6.23 Dùng ALL

Table 5.23 Result table for Example 5.23.

staffNo	fName	lName	position	salary
SL21	John	White	Manager	30000.00

PHÉP TOÁN TẬP HỢP

Định nghĩa

- Quan hệ là một tập hợp, giữa hai quan hệ có các phép toán tập hợp như phép hợp, phép giao, và phép trừ

Điều kiện khả hợp

- Hai quan hệ được gọi là khả hợp, nếu có cùng số thuộc tính, và cùng miền giá trị cho từng cặp thuộc tính tương ứng

Chú ý

- Các bộ dữ liệu trùng nhau bị loại bỏ ra khỏi kết quả của các phép toán tập hợp
- Lược đồ của quan hệ kết quả là lược đồ của quan hệ đứng trước trong phép toán

Định nghĩa

- Quan hệ kết quả của phép hội (Union) của hai quan hệ R và S chứa đúng tất cả các bộ của các quan hệ này.

Ví dụ

- Liệt kê tên các nhân viên thuộc đơn vị số 1 hoặc số 2

```
SELECT      EName      FROM EMPLOYEE WHERE      DNum=1  
UNION
```

```
SELECT      EName      FROM EMPLOYEE WHERE      DNum=2
```

Định nghĩa

- Quan hệ kết quả của phép giao (Intersect) của hai quan hệ R và S chứa đúng tất cả các bộ thuộc đồng thời cả hai quan hệ này.

Ví dụ

- Liệt kê danh sách mã nhân viên tham gia cả hai dự án số 1 và số 2

```
SELECT ESSN      FROM WORKSON WHERE PNum=1  
INTERSECT
```

```
SELECT ESSN      FROM WORKSON WHERE PNum=2
```


Định nghĩa

- Quan hệ kết quả của phép trừ (Except) của hai quan hệ R và S chứa các bộ chỉ thuộc quan hệ R mà không thuộc quan hệ S.

Ví dụ

- Liệt kê tên mã số các nhân viên chỉ tham gia dự án số 1 và không tham gia dự án số 2

SELECT ESSN FROM WORKSON WHERE PNum=1

EXCEPT

SELECT ESSN FROM WORKSON WHERE PNum=2

Ví dụ 6.24 Dùng phép hội UNION

Liệt kê tất cả các thành phố có chi nhánh hay có tài sản.

```
(SELECT city  
FROM Branch  
WHERE city IS NOT NULL) UNION  
(SELECT city  
FROM PropertyForRent  
WHERE city IS NOT NULL);
```


Ví dụ 6.25 Dùng phép hội UNION

- Hay:

```
(SELECT *
  FROM Branch
 WHERE city IS NOT NULL)
UNION CORRESPONDING BY city
(SELECT *
  FROM PropertyForRent
 WHERE city IS NOT NULL);
```

Table 5.32 Result table for Example 5.32.

city
London
Glasgow
Aberdeen
Bristol

Ví dụ 6.26 Dùng phép giao INTERSECT

Liệt kê tất cả các thành phố vừa có chi nhánh
vừa có tài sản.

(SELECT city FROM Branch)

INTERSECT

(SELECT city FROM PropertyForRent);

Ví dụ 6.27 Dùng phép giao INTERSECT

- Hay:

(SELECT * FROM Branch)

INTERSECT CORRESPONDING BY city

(SELECT * FROM PropertyForRent);

Table 5.33 Result table for Example 5.33.

city
Aberdeen
Glasgow
London

Ví dụ 6.27 Dùng phép giao INTERSECT

- Có thể viết lại không dùng INTERSECT:

```
SELECT b.city  
FROM Branch b PropertyForRent p  
WHERE b.city = p.city;
```

- Hay:

```
SELECT DISTINCT city FROM Branch b  
WHERE EXISTS  
(SELECT * FROM PropertyForRent p  
WHERE p.city = b.city);
```


Ví dụ 6.28 Dùng phép trừ EXCEPT

Liệt kê tất cả các thành phố có chi nhánh nhưng không có tài sản.

```
(SELECT city FROM Branch  
      city FROM EXCEPT  
      (SELECT PropertyForRent);
```

▪ Or

```
(SELECT * FROM Branch)  
EXCEPT CORRESPONDING BY city  
(SELECT * FROM PropertyForRent);
```

Table 5.34 Result table for Example 5.34.

city
Bristol

Ví dụ 6.29 Dùng phép trừ EXCEPT

- Có thể viết lại không dùng EXCEPT:

```
SELECT DISTINCT city FROM Branch  
WHERE city NOT IN  
(SELECT city FROM PropertyForRent);
```

- Hay:

```
SELECT DISTINCT city FROM Branch b  
WHERE NOT EXISTS  
(SELECT * FROM PropertyForRent p  
WHERE p.city = b.city);
```

BÀI TẬP

DEPENDENT

	DName
	ESSN
	DSex
	DBirthdate
	DRelationship

PROJECT

	PNumber
	PName
	PLocation
	DNum

EMPLOYEE

	ESSN
	EName
	ESalary
	ESex
	EBirthdate
	EStartdate
	DNum
	supervisorSSN

DEPARTMENT

	DNumber
	DName
	mgrSSN
	mgrStartdate

WORKSON

	ESSN
	PNum
	workHours

DEPLOYMENT

	DNum
	DLocation

1. Tính lương trung bình của từng phòng ban.
2. Cho biết bao nhiêu nhân viên có người quản lý
3. Bao nhiêu phòng ban có nhân viên trực thuộc
4. Cho biết các mã phòng ban có nhiều hơn 3 nhân viên
5. Cho biết nhân viên có mức lương cao hơn mức lương trung bình của phòng có mã là 'IT'
6. Liệt kê các nam nhân viên quản lý nhiều hơn 10 nhân viên khác, danh sách hiển thị: mã nhân viên, tên nhân viên
7. Liệt kê mã số nhân viên làm việc cho phòng IT hoặc tham gia đề án số 1.
8. Liệt kê mã số các nhân viên chưa từng tham gia dự án nào.

Truy vấn trên nhiều bảng

- Có thể dùng truy vấn con trên cùng bảng dữ liệu với truy vấn chính.
- Nếu các cột dữ liệu của kết quả được lấy từ nhiều bảng thì phải sử dụng phép kết bảng.
- Để thực hiện phép kết, phải liệt kê các bảng tham gia phép kết vào mệnh đề FROM.

Truy vấn trên nhiều bảng

- Có thể dùng bí danh cho các bảng trong mệnh đề FROM.
- Bí danh đứng sau tên bảng, cách tên bảng 1 khoảng trắng.
- Bí danh giúp tránh sự lầm lẫn (tốt hơn cách chỉ sử dụng tên bảng).

Ví dụ 6.30 Phép kết đơn giản

Lập DS tên tất cả khách hàng có xem nhà và có đưa ra lời nhận xét.

```
SELECT c.clientNo, fName, lName,  
       propertyNo, comment  
  FROM Client C, Viewing v  
 WHERE c.clientNo = v.clientNo;
```

Ví dụ 6.31 Phép kết đơn giản

- Chỉ có những hàng ở 2 bảng cùng thỏa ($c.clientNo = v.clientNo$) mới có mặt trong kết quả.
- Đây là một phép kết tương đương.

Table 5.24 Result table for Example 5.24.

clientNo	fName	lName	propertyNo	comment
CR56	Aline	Stewart	PG36	
CR56	Aline	Stewart	PA14	too small
CR56	Aline	Stewart	PG4	
CR62	Mary	Tregear	PA14	no dining room
CR76	John	Kay	PG4	too remote

Dùng phép kết với lệnh JOIN

- SQL cung cấp một số cách thực hiện phép kết:
- FROM Client c JOIN Viewing v ON c.clientNo = v.clientNo
FROM Client JOIN Viewing USING clientNo
FROM Client NATURAL JOIN Viewing
- Trong 3 cách trên, FROM đã thay gồm luôn phần WHERE của phép kết.
- Cách thứ nhất tạo ra 2 cột giống hệt nhau.

Ví dụ 6.32 Kết 3 bảng

Với mỗi chi nhánh, liệt kê các nhân viên có quản lý tài sản, bao gồm thông tin thành phố của chi nhánh và mã tài sản được quản lý.

```
SELECT b.branchNo, b.city, s.staffNo,  
       fName, lName, propertyNo  
FROM branch b, staff s, property_for_rent p  
WHERE b.branchNo = s.branchNo AND  
      s.staffNo = p.staffNo  
ORDER BY b.branchNo, s.staffNo,  
         propertyNo;
```

Ví dụ 6.33 Kết 3 bảng

Table 5.26 Result table for Example 5.26.

branchNo	city	staffNo	fName	IName	propertyNo
B003	Glasgow	SG14	David	Ford	PG16
B003	Glasgow	SG37	Ann	Beech	PG21
B003	Glasgow	SG37	Ann	Beech	PG36
B005	London	SL41	Julie	Lee	PL94
B007	Aberdeen	SA9	Mary	Howe	PA14

- Một cách khác viết FROM :

**FROM (branch b JOIN Staff s USING branchNo) AS
bs JOIN PropertyForRent p USING staffNo**

Ví dụ 6.34 Nhóm nhiều cột

Tìm số lượng tài sản dạng được quản lý bởi từng nhân viên

```
SELECT s.branchNo, s.staffNo, COUNT(*)  
AS count  
FROM Staff s, PropertyForRent p  
WHERE s.staffNo = p.staffNo  
GROUP BY s.branchNo, s.staffNo  
ORDER BY s.branchNo, s.staffNo;
```


Ví dụ 6.34 Nhóm nhiều cột

Table 5.27(a) Result table for Example 5.27.

branchNo	staffNo	count
B003	SG14	1
B003	SG37	2
B005	SL41	1
B007	SA9	1

Câu lệnh SQL thực hiện phép tích Đề-các

```
SELECT [DISTINCT | ALL]  
    {* | columnList}  
FROM Table1 CROSS JOIN Table2
```

Phép kết ngoài

- Phép kết ngoài cho phép giữ lại các hàng không thỏa điều kiện kết
- Ví dụ xét 2 bảng sau:

Branch1

branchNo	bCity
B003	Glasgow
B004	Bristol
B002	London

PropertyForRent1

propertyNo	pCity
PA14	Aberdeen
PL94	London
PG4	Glasgow

- Phép kết (trong) của 2 bảng:

SELECT b.* , p.*

FROM Branch1 b, PropertyForRent1 p

WHERE b.bCity = p.pCity;

Table 5.27(b) Result table for inner join of Branch1 and PropertyForRent1 tables.

branchNo	bCity	propertyNo	pCity
B003	Glasgow	PG4	Glasgow
B002	London	PL94	London

Ví dụ 6.35 Phép kết ngoài

Liệt kê thông tin tất cả chi nhánh, bên cạnh là thông tin các tài sản cùng thành phố với các chi nhánh.

```
SELECT b.* , p.*  
FROM Branch1 b LEFT JOIN  
PropertyForRent1 p ON b.bCity = p.pCity;
```

Table 5.28 Result table for Example 5.28.

branchNo	bCity	propertyNo	pCity
B003	Glasgow	PG4	Glasgow
B004	Bristol	NULL	NULL
B002	London	PL94	London

Ví dụ 6.36 Phép kết ngoài bên phải

Liệt kê thông tin chi nhánh có cùng thành phố với thông tin các tài sản (liệt kê tất cả các tài sản)

```
SELECT b.* , p.*  
FROM Branch1 b RIGHT JOIN  
PropertyForRent1 p ON b.bCity = p.pCity;
```

Table 5.29 Result table for Example 5.29.

branchNo	bCity	propertyNo	pCity
NULL	NULL	PA14	Aberdeen
B003	Glasgow	PG4	Glasgow
B002	London	PL94	London

Ví dụ 6.37 Phép kết ngoài đầy đủ

Liệt kê thông tin tất cả chi nhánh, bên cạnh là thông tin tất cả các tài sản cùng thành phố với các chi nhánh.

```
SELECT b.* , p.*  
FROM Branch1 b FULL JOIN  
PropertyForRent1 p ON b.bCity = p.pCity;
```

Table 5.30 Result table for Example 5.30.

branchNo	bCity	propertyNo	pCity
NULL	NULL	PA14	Aberdeen
B003	Glasgow	PG4	Glasgow
B004	Bristol	NULL	NULL
B002	London	PL94	London

EXISTS và NOT EXISTS

- EXISTS và NOT EXISTS chỉ dùng với các truy vấn con, có kết quả là true hoặc false
- EXISTS chỉ có giá trị True khi và chỉ khi truy vấn con có tồn tại ít nhất 1 hàng.
- EXISTS có giá trị False khi truy vấn con có kết quả rỗng.
- NOT EXISTS có giá trị ngược với EXISTS.

Ví dụ 6.38 Truy vấn dùng EXISTS

Tìm tất cả nhân viên làm việc ở chi nhánh London.

```
SELECT staffNo, fName, lName, position  
FROM Staff s  
WHERE EXISTS  
(SELECT *  
FROM Branch b  
WHERE s.branchNo = b.branchNo AND  
      city = 'London');
```


Ví dụ 6.38 Truy vấn dùng EXISTS

Table 5.31 Result table for Example 5.31.

staffNo	fName	lName	position
SL21	John	White	Manager
SL41	Julie	Lee	Assistant

Ví dụ 6.38 Truy vấn dùng EXISTS

- Có thể viết lại dùng JOIN, không dùng EXISTS:

```
SELECT staffNo, fName, lName, position  
FROM Staff s, Branch b  
WHERE s.branchNo = b.branchNo AND  
      city = 'London';
```

BÀI TẬP

DEPENDENT
DName
ESSN
DSex
DBirthdate
DRelationship

PROJECT
PNumber
PName
PLocation
DNum

EMPLOYEE
ESSN
EName
ESalary
ESex
EBirthdate
EStartdate
DNum
supervisorSSN

DEPARTMENT
DNumber
DName
mgrSSN
mgrStartdate

WORKSON
ESSN
PNum
workHours

DELOCATION
DNum
DLocation

- Liệt kê danh sách nhân viên vào làm sau nhân viên có tên là ‘An’
- Tìm những nhân viên không có thân nhân nào.
- Liệt kê danh sách các nhân viên có mức lương lớn hơn lương của người quản lý của họ.
- Liệt kê danh sách nhân viên có mức lương cao hơn mức lương trung bình của phòng ban mà nhân viên đó làm việc.
- Liệt kê danh sách nhân viên có lương lớn hơn mức lương trung bình của phòng IT hoặc Kế toán.

Ví dụ 6.39 Dùng lệnh INSERT INTO ... VALUES...

Thêm 1 hàng dữ liệu vào bảng Staff:

INSERT INTO Staff

**VALUES ('SG16', 'Alan', 'Brown', 'Assistant', 'M',
Date'1957-05-25', 8300, 'B003');**

Ví dụ 6.39 Dùng lệnh INSERT INTO... VALUES...

Khi thêm dữ liệu vào một bảng phải thêm đủ dữ liệu cho các cột bắt buộc phải nhập liệu.

```
INSERT INTO Staff (staffNo, fName, lName,  
position, salary, branchNo)  
VALUES ('SG44', 'Anne', 'Jones',  
'Assistant', 8100, 'B003');
```

- Hay:

```
INSERT INTO Staff  
VALUES ('SG44', 'Anne', 'Jones', 'Assistant', NULL,  
NULL, 8100, 'B003');
```


Dùng lệnh INSERT INTO... SELECT...

- **Thêm dữ liệu là kết quả của lệnh SELECT vào một bảng:**

**INSERT INTO TênBảng [(DanhSáchCột)]
SELECT ...**

Ví dụ 6.39 Dùng lệnh INSERT INTO... SELECT...

Giả sử có một bảng dữ liệu chứa số lượng tài sản được quản lý bởi các nhân viên:

StaffPropCount(staffNo, fName, lName, propCnt)

Hãy tạo dữ liệu cho bảng StaffPropCount dùng bảng Staff và bảng PropertyForRent.

Ví dụ 6.39 Dùng lệnh INSERT INTO... SELECT...

```
INSERT INTO StaffPropCount  
(SELECT s.staffNo, fName, lName, COUNT(*)  
FROM Staff s, PropertyForRent p  
WHERE s.staffNo = p.staffNo  
GROUP BY s.staffNo, fName, lName)  
UNION  
(SELECT staffNo, fName, lName, 0  
FROM Staff  
WHERE staffNo NOT IN  
(SELECT DISTINCT staffNo  
FROM PropertyForRent));
```


Ví dụ 6.39 Dùng lệnh INSERT INTO... SELECT...

Table 5.35 Result table for Example 5.37.

staffNo	fName	IName	propCount
SG14	David	Ford	1
SL21	John	White	0
SG37	Ann	Beech	2
SA9	Mary	Howe	1
SG5	Susan	Brand	0
SL41	Julie	Lee	1

- Nếu phần sau UNION bị bỏ đi, danh sách sẽ thiếu các nhân viên không quản lý tài sản nào.

Lệnh sửa dữ liệu UPDATE ...SET...

UPDATE TênBảng

SET TênCột1 = DữLiệu1

[, TênCột2 = DữLiệu2...]

[WHERE ĐiềuKiệnLọcTìm]

- Tên bảng có thể thế bằng tên view loại cập nhật được.
- Các dữ liệu phải tương thích kiểu với từng cột.

Ví dụ 6.40 Lệnh sửa dữ liệu UPDATE... SET...

Tăng lương tất cả nhân viên lên 3%.

UPDATE Staff

SET salary = salary*1.03;

Tăng lương tất cả giám đốc lên 5%.

UPDATE Staff

SET salary = salary*1.05

WHERE position = 'Manager';

Ví dụ 6.40 Lệnh sửa dữ liệu UPDATE... SET...

Thăng chức David Ford (staffNo = 'SG14') thành giám đốc và tăng lương lên 18,000.

UPDATE Staff

SET position = 'Manager', salary = 18000

WHERE staffNo = 'SG14';

Lệnh xóa các hàng dữ liệu DELETE

DELETE FROM TênBảng
[WHERE ĐiềuKiệnLọcTìmDL]

- Tên bảng có thể thế bằng tên view loại cập nhật được.
- Nếu không có điều kiện lọc tìm dữ liệu thì câu lệnh sẽ xóa tất cả các hàng dữ liệu.

Ví dụ 6.41/42 Lệnh xóa các hàng dữ liệu DELETE

Xóa dữ liệu xem nhà PG4.

DELETE FROM Viewing

WHERE propertyNo = 'PG4';

Xóa toàn bộ dữ liệu xem nhà.

DELETE FROM Viewing;

BÀI TẬP

DEPENDENT

	DName
	ESSN
	DSex
	DBirthdate
	DRelationship

PROJECT

	PNumber
	PName
	PLocation
	DNum

EMPLOYEE

	ESSN
	EName
	ESalary
	ESex
	EBirthdate
	EStartdate
	DNum
	supervisorSSN

DEPARTMENT

	DNumber
	DName
	mgrSSN
	mgrStartdate

WORKSON

	ESSN
	PNum
	workHours

DEPLOYMENT

	DNum
	DLocation

1. Lập danh sách các nhân viên có tổng số giờ làm việc lớn hơn 100 giờ
2. Với các nhân viên có người quản lý tên An, tăng lương lên 10%
3. Tạo câu truy vấn tạo ra một table mới có tên Top5NV. Bảng này liệt kê danh sách top 5 nhân viên tham gia nhiều dự án khác nhau nhất.